

DECIZIA nr. 113

din 26 aprilie 2024

Cu privire la examinarea rezultatelor controlului serviciului media audiovizual de televiziune „Jurnal TV”, ca urmare a petiției dnei Victoria Furtună

La 25 martie 2024, Consiliul Audiovizualului (în continuare – CA) a recepționat petiția f/nr. din aceeași dată din partea dnei Victoria Furtună, care a sesizat CA despre încălcarea legislației audiovizuale de către serviciul media audiovizual de televiziune „Jurnal TV” în cadrul difuzării programului audiovizual „Secretele Puterii” din 13 martie 2024.

Așadar, petiționara a comunicat că serviciul media audiovizual de televiziune „Jurnal TV” a răspândit, a difuzat informație denigratoare, falsă și mincinoasă în adresa sa, cu scop de calomniere și manipulare intenționată a opiniei publice, după cum urmează: *„Unul din cei mai corupți procurori din Procuratura Anticorupție, care este erou, iese și spune că ea a demisionat și mulți o transformă în erou. Platon o sponsorizează chiar și pe Facebook... iată cum s-a făcut reforma justiției ... în loc astfel de personaje să fie eliminate din sistem, ele au mai stat încă ani de zile acolo, au fost tolerate, au sabotat în ultimul hal orice încercare de a duce un dosar penal.”*

Totodată, Victoria Furtună invocă faptul că, în cadrul programului audiovizual, a fost inclusă în prim-planul ecranului fotografia sa în fascicul precum că este sponsorizată de Veaceslav Platon, însoțită cu următoarele comentarii: *„... iată uitați-vă... această doamnă iese acum câteva zile, până acum nu o cunoștea absolut nimeni... iese și se transformă într-o jertfă a odiosului sistem Maia Sandu, că vezi, Doamne, a vrut ea nu știu ce să ancheteze și pentru aceasta este dată afară din sistem”*.

Prin difuzarea în public a declarațiilor descrise, petiționara susține că s-a urmărit:

- *„manipularea opiniei publice în interesul terților prin șifonarea imaginii mele în fața telespectatorilor la oră de audiență de vârf”;*
- *„infiltrarea în subconștientul cetățenilor Republicii Moldova imaginea că procurorii ce activează în Procuratura Anticorupție sunt implicați în acte de corupție”;*
- *„eu sunt unul din cei mai corupți procurori, care acționează în interesul unor persoane vizate în cauzele penale gestionate de Procuratura Anticorupție”;*
- *„faptul că am fost „dată afară din sistem” contrar realității că eu am demisionat din propria inițiativă”*.

În continuare, petiționara menționează că, reieșind din caracterul fals, denigrator al informației prezentate de „Jurnal TV”, i-au fost cauzate suferințe psihice, iar membrilor familiei, precum copiii minori, părinții – stres, apatie și stare de șoc, care sunt catalogate de cadrul legal ca prejudiciu moral. Inclusiv, expunerile deliberate ale lui Alexandru Cozer au creat în rațiunea consumatorului de produs media o imagine greșită despre ea, precum că este un procuror cu probleme de integritate, ceea ce este absolut fals.

Totodată, Victoria Furtună reliefează în sesizarea sa următoarele: *„Doresc să accentuez Consiliului următoarele aspecte că prin acest comportament nedemn de jurnalist care se pretinde a fi respectat, care de fapt manipulează opinia publică și denigrează în mod justificat personalitatea umană, va genera inevitabil efectul de reducere a gradului de credibilitate al cetățeanului în mass media. Din aceste rațiuni, este foarte important intervenirea de către Consiliu și sancționarea la asemenea gen de activitate sub limita morală în domeniul audiovizualului. Or, rolul și credibilitatea în mass media într-un stat de drept este incontestabil și urmează de către Consiliu să fie ocrotită această valoare.”*

În context, petiționara invocă încălcarea următoarelor prevederi ale legislației audiovizuale:

- art. 11 alin. (1) din CSMA, care stipulează: „Furnizorii de servicii media și distribuitorii de servicii media respectă drepturile și libertățile fundamentale în cadrul serviciilor media audiovizuale”;

- art. 13 alin. (1) și (2) din CSMA: „În virtutea dreptului fundamental la informare, furnizorii de servicii media trebuie să respecte următoarele exigențe: a) să asigure distincția clară între fapte și opinii; b) să informeze cu privire la un fapt sau un eveniment corect, iar informația să fie verificată și prezentată în mod imparțial și cu bună-credință”; „În cazul în care informațiile prezentate se dovedesc a fi eronate într-o măsură semnificativă, furnizorul de servicii media trebuie să prezinte rectificările necesare în cel mai scurt timp și în condiții similare de difuzare”;

- art. 84 alin. (1) din CSMA: „Furnizorii de servicii media, furnizorii de servicii de platformă de partajare a materialelor video și distribuitorii de servicii media poartă răspundere pentru încălcarea legislației în domeniul audiovizualului în conformitate cu prezentul articol și cu legislația în vigoare”;

precum și a prevederilor Regulamentului privind conținuturile audiovizuale, aprobat prin Decizia CA nr. 61/219 din 30.12.2019:

- pct. 5: „În cadrul serviciului media audiovizual, precum și în serviciul de platformă de partajare a materialelor video sunt interzise următoarele conținuturi:

a) ce aduc atingere demnității umane și a integrității persoanei;

b) care atentează la viața privată și de familie, protecția datelor cu caracter personal;

c) care afectează libertatea de gândire, de conștiință și de religie, precum și libertatea de exprimare și de informare;

d) susceptibile de a promova, incita sau justifica ura rasială, xenofobia, antisemitismul sau alte forme de ură fondate pe intoleranță sau pe discriminare pe criterii de sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere, dizabilitate sau orientare sexuală;

e) ce diseminează pornografia infantilă;

f) ce afectează securitatea spațiului informațional audiovizual al țării;

g) ce elogiază regimurile totalitare, din trecut și din prezent, autorii crimelor și abuzurilor acestor regimuri, precum și cele ce denigreză victimele acestora”;

- pct. 6: „Furnizorii de servicii media, furnizorii serviciului de platformă de partajare a materialelor video și distribuitorii de servicii media au obligația să respecte legislația cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, dreptul la propria imagine, precum și dreptul la respectarea vieții private și de familie, a domiciliului și a corespondenței”;

- pct. 11: „Garanțiile privind libertatea de exprimare nu se extind asupra discursurilor care incită la ură sau violență”;

- pct. 45: „În virtutea dreptului fundamental la informare, furnizorii de servicii media și furnizorii serviciilor de platformă de partajare a materialelor video trebuie să respecte următoarele exigențe:

a) să asigure distincția clară între fapte și opinii;

b) să informeze cu privire la un fapt sau un eveniment corect, iar informația să fie verificată și prezentată în mod imparțial și cu bună-credință”;

- pct. 50: „În cadrul programelor de informare în probleme de interes public-politice, economice, sociale, culturale etc., trebuie să fie respectate următoarele cerințe:

a) asigurarea imparțialității, echilibrului și favorizarea liberei formări a opiniilor, prin prezentarea principalelor puncte de vedere aflate în opoziție, în perioada în care problemele sunt în dezbatere publică;

b) prezentatorii/moderatorii programelor de informare nu vor interveni pentru a-și prezenta punctul propriu de vedere;

c) evitarea oricăror forme de discriminare”.

Tot aici, petiționara menționează că programul audiovizual „Secretele Puterii”, moderat de Alexandru Cozer, nu corespunde Codului deontologic al jurnalistului și, de fapt, șifonează imaginea întregii lumi jurnalistice în urma unor asemenea expuneri cu rea-credință:

- pct. 2.1. „Jurnalistul prezintă informațiile într-o manieră onestă, echilibrată și numai după ce a făcut demersuri pentru verificarea lor”;

- pct. 2.2. „Jurnalistul solicită opinia tuturor părților relevante pentru subiect”.

La fel, în petiție se face referire la cadrul legal internațional privind unele hotărâri emise de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, prin prisma art. 10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului: *„Curtea Europeană a Drepturilor Omului (în continuare - CtEDO), prin prisma art. 10 din Convenție (în continuare - CEDO), consacră faptul că libertatea de exprimare joacă un rol esențial într-o societate democratică (Cauza Handyside c. Marea Britanie (Hotărârea din 7 decembrie 1976)), bazată pe pluralism, toleranță și spirit de deschidere, în care drepturile omului sunt respectate. Totuși, libertatea de exprimare nu este una absolută și necondiționată, aceasta comportând anumite „obligații și răspunderi speciale”. Ca efect, libertatea de exprimare poate fi supusă anumitor limitări, care trebuie stabilite în mod expres prin lege și care sunt necesare respectării drepturilor sau reputației altor persoane (art. 19 alin. (3) lit. a) din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice). CtEDO, în Cauza Radio France și alții c. Franța (Hotărârea din 30 martie 2004, pct. 37) și Cauza Bladet Tromso și Stensaas c. Norvegia (Hotărârea din 25 mai 1999, pct. 65), reamintește că, drept urmare a „îndatoririlor și răspunderilor” inerente exercitării libertății de exprimare, protecția oferită de art. 10 din CEDO persoanelor este subordonată condiției ca partea interesată să acționeze cu bună-credință, astfel încât să ofere informații exacte și demne de încredere. În Cauza Lešník c. Slovacia (Hotărârea din 11 martie 2002, pct. 57) și Cauza Vides Aizsardzības Klubs c. Letonia (Hotărârea din 27 mai 2004, pct. 44), CtEDO a subliniat faptul că, în ipoteza unei imputații factuale referitoare la o persoană determinată, prin indicarea numelui și a funcției acesteia, autorul trebuie să demonstreze existența unei baze factuale suficiente în cadrul procedurii declanșate împotriva sa. Mai mult decât atât, CtEDO, în Cauza Janowski c. Polonia (Hotărârea din 21 ianuarie 1999, pct. 33), constată că nu a fost încălcat art. 10 din CEDO, deoarece nimic nu indică la faptul că atacurile verbale și insultele adresate de către reclamant ar fi fost în vreun fel provocate de către funcționarii publici, care își desfășurau activitatea legal, în spațiul public, unde au nevoie de protecție și încredere din partea publicului. Astfel, există motive pertinente și suficiente pentru a pronunța sancționarea reclamantului, iar sancțiunea aplicată acestuia nu este lipsită de proporționalitate. Funcționarii publici trebuie să beneficieze de încrederea publică în condiții libere de orice imixtiune, pentru a se bucura de succes în exercitarea funcțiilor lor și este necesar de a le oferi protecție împotriva atacurilor verbale ofensatoare și abuzive pe parcursul îndeplinirii obligațiilor lor de serviciu. Cerințele unei astfel de protecții trebuie să fie atent analizate pentru a asigura o presă liberă și discuții libere despre probleme de interes public (a se vedea mutatis mutandis Cauza Savitchi c. Moldova (Hotărârea din 11 octombrie 2005, pct. 48)).”*

De asemenea, în sesizare se invocă că *„potrivit art. 32 alin. (1) și (2) din Constituția Republicii Moldova, oricărui cetățean îi este garantată libertatea gândirii, a opiniei, precum și libertatea exprimării în public prin cuvânt, imagine sau prin alt mijloc posibil. Libertatea exprimării nu poate prejudicia onoarea, demnitatea sau dreptul altei persoane”; „Orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare, însă exercitarea libertății de exprimare poate fi supusă unor restrângeri prevăzute de lege, necesare într-o societate democratică pentru [...] a proteja sănătatea și morală, reputația sau drepturile altora [...]”; „Orice persoană are dreptul la apărarea onoarei, demnității și reputației sale profesionale lezate prin răspândirea relatărilor false cu privire la fapte, a judecăților de valoare fără substrat factologic suficient sau prin injurie. Persoana lezată prin răspândirea unor relatări cu privire la fapte poate fi restabilită în drepturi dacă informația cumulează următoarele condiții, în particular este falsă, defăimătoare și permite identificarea persoanei vizate de informație (art. 3 alin. (1) și (3), precum și art. 7 alin. (1) și (2) din Legea nr. 64 din 23 aprilie 2010 cu privire la libertatea de exprimare).”*

Derivând din cele expuse mai sus, Victoria Furtună solicită CA sancționarea furnizorului de servicii media ÎCS „REFORMA ART” SRL pentru faptele descrise.

În temeiul prevederilor art. 83 alin. (2) din CSMA, precum și în scopul examinării obiective a tuturor circumstanțelor sesizate, prin scrisoarea nr. 752 din 26.03.2024, CA a solicitat furnizorului de servicii media ÎCS „REFORMA ART” SRL să-și expună poziția asupra celor invocate în petiție. Prin scrisoarea nr. 061-TV/24-E din 29.03.2024, ÎCS „REFORMA ART” SRL a comunicat următoarele: *„Ca rezultat al examinării scrisorii Consiliului nr.752 din 26 martie 2024, prin care ne-a fost remisă, pentru informare, sesizarea înaintată de Furtună Victoria, ce a indicat asupra*

pretinsei lezării a onoarei, demnității și reputației sale și care a solicitat sancționarea postului „Jurnal TV” prin prisma Codului Audiovizualului, informăm că în aceeași perioadă de timp la redacție a parvenit și cererea prealabilă înaintată de aceeași persoană, ce conține alegații identice și care solicită remedii în baza Legii privind libertatea de exprimare: dezmințire, scuze publice și încasarea sumei de 200 mii lei. Prin urmare, insinuările petentei referitoare la pretinsa lezare a onoarei, demnității și reputației profesionale le lăsăm fără apreciere în prezenta procedură administrativă, acestea fiind de competența instanței de judecată, în cadrul procedurii speciale, prevăzute de Legea privind libertatea de exprimare. Cu referire la menționarea numelui petentei în cadrul emisiunii „Secretele Puterii” din 13 martie 2024, transmisă în direct, moderatorul Alex Cozer a emis o judecată de valoare în privința procurorului Victoria Furtună, în contextul unei discuții privind reforma justiției. „Iluzia ați creat-o dvs. (adresare către deputatul PAS Vasile Grădinaru) în campaniile electorale când le-ați spus (alegătorilor) aducem procuror european, lichidăm CNA, facem DNA, îi băgăm pe toți la pușcărie, eliminăm judecătorii și procurorii corupți. În schimb, noi astăzi avem unul dintre cei mai corupți procurori din Procuratura Anticorupție, care este erou, iese și spune că ea a demisionat și mulți o transformă în erou, Platon o sponsorizează chiar și pe Facebook (postări pe rețeaua de socializare Facebook, anexată în emisiunea live postarea sponsorizată a lui Platon cu declarațiile procurorii Furtună)”. Ulterior, unul dintre invitați, Ștefan Gligor, a dus discuția la un alt subiect, astfel că nu s-a mai revenit la această temă pentru a se detalia ce a avut în vedere moderatorul. După finalizarea emisiunii și parvenirea cererilor atât din partea dnei Furtună, cât și a Consiliului, moderatorul a înțeles că a admis o eroare de exprimare în privința acesteia, vrând să o catalogheze ca fiind o procuror „controversată” a admis exprimarea „coruptă”, ceea ce el nu a avut în vedere. Pentru aceste motive, în emisiunea „Secretele Puterii” din data de 28 martie 2024 moderatorul Alex Cozer a prezentat explicații în legătură cu judecata de valoare eronată emisă în emisiunea din 13 martie curent: „Eu, în una dintre emisiunile precedente, am pomenit-o, menționând că, în opinia mea, este una dintre cele mai corupte persoane din Procuratura Anticorupție. De fapt, am avut în vedere, „una dintre cele mai controversate”, pentru că dacă e una dintre cele mai corupte trebuie să decidă justiția”. Astfel, moderatorul a făcut precizarea de rigoare, menționând că a dorit să spună, de fapt, „controversată”. Ulterior acesta a prezentat și substratul factologic care a stat la baza acestei judecăți de valoare: „De ce susțin că este una dintre cele mai controversate, voi explica în continuare. Pentru că, spre exemplu, în anul 2022, Transparency International o includea într-un top al funcționarilor care au beneficiat de cele mai multe donații, în valoare de 1,5 milioane de lei pe parcursul a doar trei ani (a se vedea <https://anticoruptie.md/ro/stiri/cei-mai-iubiti-de-donatori-cine-sunt-procurorii-cu-cele-mai-multe-cadouri-banesti-la-activ>). Susține ea, donațiile le-a primit de la părinți, rude și prieteni, la diverse evenimente. În total, potrivit membrului CSP, Andrei Cebotari, Victoria Furtună a beneficiat de donații totale în valoare de 2,3 milioane de lei și de o casă în Chișinău, care i-a fost pusă la dispoziție pentru abitație. El a depus și o contestație la Consiliul Superior al Procurorilor pentru a verifica aceste neconcordanțe (a se vedea https://anticoruptie.md/ro/dosare-de-coruptie/doc-acuzatoarea-care-a-declarat-mercedesul-la-pretul-de-10000-de-lei-salvata-de-consiliul-de-etica-si-disciplina-un-membru-al-csp-a-contestat-decizia?fbclid=IwAR2_oL32Mqosxsn6Ph5GWqXfdnv4Xv-cJML_FbHEf9kBx5Pt79). Pentru că, aceeași doamnă, când era în funcția de procuror, își cumpăra un Mercedes aproape nou, cu suma de 500 de euro. Adică aproximativ cât costă o roată de Mercedes. Repet, se întâmpla când doamna se afla în funcția de procuror. După 9 ani de utilizare, vindea chiar ea, același Mercedes, deja cu 15 mii de euro. Tot fiind în funcția de procuror. Vă dați seama, un Mercedes utilizat de un procuror și-a ridicat valoarea de 30 de ori în vreo 8 ani de utilizare. Minune moldovenească, desigur! (a se vedea <https://autoblog.md/video-dupa-judecatoarea-cu-porsche-de-11000-de-lei-in-atentia-publica-a-aparut-procurorul-cu-mercedes-de-10000-de-lei/>). Mai spun că, în opinia mea, doamna Furtună este un personaj controversat, pentru că în prezent i s-a deschis un dosar penal pentru divulgarea a datelor urmării penale (a se vedea <https://www.ziarulnational.md/ultima-ora-perchezitii-in-biroul-procurorului-victoriei-furtuna-care-ieri-si-a-anuntat-demisia-aceasta-este-vizata-intr-un-dosar-privind-divulgarea-datelor-urmaririi-penale/>). Iar în anul 2018, Ziarul de Gardă scria despre această doamnă, citez: „Dosarele de rezonanță gestionate de Victoria Furtună au mers, cot la cot, cu prosperitatea în familia acuzatoarei de stat. Tot în 2017, procurora și soțul

ei au primit donații substanțiale: 20 de mii de euro (peste 400 de mii de lei) au venit din partea soacrei sale, Zinaida Furtună, iar 80 de mii de lei de la Gheorghe Gaburici, tatăl său”. Este vorba despre dosarele împotriva lui Iurie Chirinciuc și Dorin Chirtoacă. Cu ce s-au încheiat aceste dosare, cunoașteți cu toții. (a se vedea <https://www.zdg.md/investigatii/ancheta/procurori-ajutati-de-parinti-cu-donatii-de-milioane/>). Mai mult decât atât, de când a devenit activă în spațiul public, această doamnă a fost promovată intens de către canalele afiliate oligarhilor fugari, inclusiv cel care a rămas fără licență recent. Iar un alt promotor activ al ei este fugarul Veceaslav Platon, care i-a dedicat 2 postări sponsorizate cu peste 20 de mii de lei pe facebook <https://www.facebook.com/ads/library/?id=1424507681497338>, <https://www.facebook.com/ads/library/?id=384219794322519>”. Această emisiune poate fi accesată pe site-urile: <https://www.jurnaltv.md/news/e826762f260aab11/secretele-puterii-deceptiile-privind-lupta-anticoruptie.html> sau <https://www.youtube.com/watch?v=AmkeDXB62DA>. Totodată, în ediția din 27 martie 2024, la care a participat șefa Procuraturii Anticorupție, Veronica Drăgălin, persoana ierarhic superioară a procuroarei Victoria Furtună, a fost pus în discuție subiectul privind deschiderea unui dosar penal în privința doamnei Furtună de către Procurorul General. Potrivit Veronicăi Drăgălin, există suspiciuni că Furtună a scurs în spațiul public, în mod ilegal, un document din cadrul unei anchete penale. „Este vorba de documentul creat de dumneaei, semnat de dumneaei, există în dosar exemplarul acestui document, dar versiunea care a apărut în spațiul public nu e versiunea din dosar, semnătura-i diferită. Eu am scris personal o notă informativă, să sesizez procurorul general să decidă mai departe dacă e cazul sau nu să fie pornit un dosar penal”. În asemenea mod atestăm epuizarea subiectului abordat cât și lipsa vreunei încălcări a normelor legale, ceea ce ne determină să solicităm respingerea sesizării depuse de Victoria Furtună. Cu toate acestea, solicităm Consiliului remiterea eventualului Raport de control ce va fi întocmit pe marginea acestei sesizări, pentru a ne putea formula poziția despre concluziile aceluia Raport.”

Astfel, în temeiul prevederilor art. 75 alin. (4) lit. a) și ale art. 83 alin. (3) lit. c) din CSMA, CA a efectuat controlul programului audiovizual „Secretele Puterii” difuzat de „Jurnal TV” la 13 martie 2024, prin prisma respectării legislației audiovizuale.

Rezultatele controlului au atestat că serviciul media audiovizual de televiziune „Jurnal TV” a difuzat la 13 martie 2024, ora 20:00, programul audiovizual „Secretele Puterii”, moderat de Alex Cozer, care i-a avut ca invitați în platou pe președintele Partidului Schimbării, Ștefan Gligor, istoricul Octavian Țicu și deputatul PAS Vasile Grădinaru. Subiectele puse în discuție au fost: „Plan rusesc de destabilizare a Moldovei”, „Marionetele Rusiei în Autonomia Găgăuză”, „Cum acționează filiera Kremlin-Șor”, „Milioane pentru destabilizare”, „Reforma justiției întârzie”, „Referendumul și alegerile prezidențiale” și „Moscova sfidează Chișinăul”.

Așadar, la minutul 39:09, moderatorul a intervenit în dialogul cu deputatul PAS Vasile Grădinaru, specificând următoarele: „Iluzia ați creat-o dvs., în campaniile electorale, când le-ați spus: aducem procuror european, lichidăm CNA, facem DNA, îi băgăm pe toți la pușcărie într-o perioadă de câțiva ani, eliminăm judecătorii și procurorii corupți. Noi astăzi avem, domnule Grădinaru, unul dintre cei mai corupți procurori din Procuratura Anticorupție, care este erou, iese și spune că ea a demisionat și mulți o transformă în erou, Platon o sponsorizează chiar și pe Facebook. Iată cum s-a făcut reforma justiției. În loc astfel de personaje să fie eliminate din sistem, ele au mai stat încă ani de zile acolo, au fost tolerate, au sabotat în ultimul hal orice încercare de a duce un dosar penal [...] Iată uitați-vă, această doamnă iese acum câteva zile, până acum nu o cunoștea absolut nimeni [...] iese și se transformă într-o jertfă a odiosului sistem Maia Sandu, că vezi Doamne a vrut ea nu știi ce să ancheteze și pentru aceasta este dată afară din sistem. Domnule Gligor, ce cunoașteți despre doamna Victoria Furtună?”.

În timp ce moderatorul își expunea opinia, pe ecran a fost atașată poza Victoriei Furtună de pe pagina de Facebook a lui Veceaslav Platon cu mențiunea: „Sponsorizat de Veceaslav Platon”.

În continuare vorbește președintele Partidului Schimbării, Ștefan Gligor, care își prezintă opinia referitor la reforma justiției din Republica Moldova.

Totodată, în cadrul ediției „Secretele Puterii” din 27 martie 2024, fiind prezentă șefa Procuraturii Anticorupție, Veronica Dragalin, a fost abordat subiectul privind cauza penală cu implicarea

Victoriei Furtună. La întrebarea moderatorului: „Doamnei Victoria Furtună i s-a intentat un dosar penal pentru divulgarea unor informații dintr-un dosar penal, i s-a retras și accesul la secretul de stat. Dvs. cum comentați aceste decizii?”, șefa Procuraturii Anticorupție, Veronica Dragalin, a venit cu explicații referitor la subiectul mediatizat menționând următoarele: „Dumneai de mai mulți ani nu avea acces la secretul de stat, nu este un lucru care s-a întâmplat recent [...] Este vorba despre dosarul mediatizat, plângerea unui judecător în care susține că nota scrisă de CNA despre el conține informații false care a fost trimisă către Președinție [...] Acest material a fost repartizat doamnei Furtună [...] Ea l-a avut în gestiune pe o perioadă scurtă, în perioada sărbătorilor de iarnă [...] Documentul care a ajuns în spațiul public este documentul creat de dumneai, semnat de dumneai, care există în dosar exemplarul acestui document, dar versiunea care a apărut în spațiul public nu este versiunea din dosar, semnătura este diferită. Am scris personal o notă informativă să sesizez Procuratura Generală să fie investigat acest aspect. Noi nu știm cu siguranță dacă a fost o scurgere, cine a făcut o scurgere, dar din circumstanțele care existau am considerat necesar să sesizez procurorul general să decidă mai departe dacă este cazul sau nu să fie pornit un dosar penal.”

De asemenea, moderatorul programului audiovizual, Alex Cozer, a venit și el cu unele explicații: „Eu în una dintre emisiunile precedente am pomenit-o cam timp de un minut, menționând că, în opinia mea, este una dintre cele mai corupte persoane din Procuratura Anticorupție. De fapt, am avut în vedere una dintre cele mai controversate, pentru că, dacă e coruptă sau nu, trebuie să decidă justiția. Acum vreau să spun și de ce, în opinia mea, această doamnă este una dintre cele mai controversate persoane din Procuratura Anticorupție. Spre exemplu, în anul 2022 Transparency International o includea într-un top al funcționarilor care au beneficiat de cele mai multe donații, în valoare de 1,5 milioane de lei, pe parcursul a doar trei ani. Susține dumneai, că donațiile le-a primit de la părinți, rude și prieteni. În total, potrivit membrului CSP, Andrei Cebotari, Victoria Furtună a beneficiat de donații totale în valoare de 2,3 milioane de lei și de o casă în Chișinău, care i-a fost pusă la dispoziție pentru abitație. Domnul Cebotari a depus și o contestație la CSP pentru a verifica aceste neconcordanțe. Mai consider că această doamnă este extrem de controversată, pentru că, atunci când era în funcția de procuror, își cumpăra un Mercedes aproape nou, cu suma de 500 de euro, adică aproximativ cât costă o roată de Mercedes. Și asta se întâmpla când dumneai se afla în funcția de procuror. După 9 ani de utilizare, vinde același Mercedes cu 290 mii de lei, adică de vreo 30 de ori mai scump, tot fiind în funcția de procuror. Mai spun, în opinia mea, că această doamnă este un personaj controversat, pentru că i s-a deschis acest dosar penal pentru divulgarea datelor urmăririi penale. În anul 2018, Ziarul de Gardă scria despre această doamnă, citez: „Dosarele de rezonanță gestionate de Victoria Furtună au mers, cot la cot, cu prosperitatea în familia acuzatoarei de stat. În 2017, procurora și soțul ei au primit donații în valoare de 20 de mii de euro.” Dosarele de rezonanță sunt împotriva lui Iurie Chirinciuc și Dorin Chirtoacă. Cu ce s-au încheiat acele dosare, adică cu nimic, știm foarte bine. Mai mult decât atât, de când a devenit activă în spațiul public, această doamnă a fost promovată intens de către canalele afiliate oligarhilor fugari, inclusiv unul care a rămas recent fără licență, iar un alt promotor activ al acestei doamne este fugarul Veaceslav Platon, care i-a dedicat 2 postări pe pagina sa de Facebook sponsorizate cu peste 20 de mii de lei.”

În ediția „Secretele Puterii” din 27 martie 2024 pe burtieră era plasat anunțul: „Persoanele vizate în emisiune pot solicita dreptul la replică la numărul de telefon: 022-101-121; sau la adresa: contact@jurnaltv.md.”

Ca urmare a examinării circumstanțelor de fapt în cadrul ediției programului audiovizual „Secretele Puterii” din 13 martie 2024, la care petiționara face referire, este de menționat că moderatorul, Alex Cozer, a venit cu unele declarații în adresa Victoriei Furtună, numind-o ca fiind „unul dintre cei mai corupți procurori din Procuratura Anticorupție”. Prin afirmația lansată, moderatorul a dat curs la o judecată de valoare fără dovezi și substrat probatoriu, prezentându-și opinia drept fapt, fără a prezenta sursa/sursele acestor declarații, iar în lipsa unei decizii a instanței de judecată afirmația menționată supra, cu conținut acuzator în privința Victoriei Furtună, rămâne a fi informație nefondată și lipsită de credibilitate. De asemenea, Alex Cozer a caracterizat reforma justiției ca un sistem în care lucrează persoane care acționează contrar legii, făcând referire la Victoria Furtună.

Iarși, printr-o astfel de expunere, moderatorul nu a prezentat publicului o informație verificată și în mod imparțial, rezumându-se la o acuzație fără a avea la bază dovezi existente.

Mai mult, la difuzarea materialului se atestă lipsa imparțialității și a bunei-credințe din partea furnizorului de servicii media și prin faptul că subiectul abordat în privința Victoriei Furtună nu a fost unul inopinat, având în vedere atașarea pe ecran a pozei acesteia de pe pagina de Facebook a lui Veaceslav Platon, iar asta ar însemna că autorul programului audiovizual a pregătit acest subiect, și anume referitor la persoana dnei Furtună.

În mass-media, pentru ca informațiile aduse la cunoștința publicului să fie corecte și imparțiale, jurnalistul trebuie să aibă o conduită bazată pe onestitate, corectitudine, deschidere și respectarea drepturilor celorlalți.

Prin urmare, sunt relevante prevederile art. 13 alin. (1) lit. b) din CSMA, potrivit cărora: „*În virtutea dreptului fundamental la informare, furnizorii de servicii media trebuie să respecte următoarele exigențe: b) să informeze cu privire la un fapt sau un eveniment corect, iar informația să fie verificată și prezentată în mod imparțial și cu bună-credință.*”

Prin Decizia nr. 230 din 28.07.2023, CA a sancționat cu avertizare publică ÎCS „REFORMA ART” SRL pentru nerespectarea art. 13 alin. (1) lit. b) din CSMA.

În context, cu privire la declarațiile lansate de moderatorul programului audiovizual „Secretele Puterii” din 13 martie 2024 în privința Victoriei Furtună, este de menționat faptul că, atât în poziția ÎCS „REFORMA ART” SRL prezentată CA, cât și în cadrul ediției „Secretele Puterii” din 27 martie 2024, Alex Cozer a venit cu unele precizări, făcând trimitere la sursele de informare care au stat la baza afirmațiilor moderatorului.

Totodată, șefa Procuraturii Anticorupție, Veronica Dragalin, în cadrul programului audiovizual menționat supra, s-a expus pe marginea subiectului cu implicarea Victoriei Furtună privind divulgarea unor informații dintr-un dosar penal, specificând că „*documentul care a ajuns în spațiul public este documentul creat de dumneaei, semnat de dumneaei, care există în dosar exemplarul acestui document, dar versiunea care a apărut în spațiul public nu este versiunea din dosar, semnătura este diferită. Am scris personal o notă informativă să sesizez Procuratura Generală să fie investigat acest aspect. Noi nu știm cu siguranță dacă a fost o scurgere, cine a făcut o scurgere, dar din circumstanțele care existau am considerat necesar să sesizez procurorul general să decidă mai departe dacă este cazul sau nu să fie pornit un dosar penal.*”

În aceeași ordine de idei, furnizorul de servicii media a venit cu precizări, recunoscând că a admis o eroare de exprimare în privința Victoriei Furtună, că a vrut să o catalogheze ca fiind „*controversată*”, dar a admis exprimarea „*coruptă*”, prezentând și explicații în legătură cu judecata de valoare.

Cu privire la obiecțiile petiționarei referitor la lezarea onoarei, demnității și reputației profesionale, precum și a dreptului la respectarea și ocrotirea vieții intime, familiale și private, prevăzute la art. 11 alin. (1) și (3) din CSMA și Legea nr. 64/2010 cu privire la libertatea de exprimare, aceasta este în drept să se adreseze în instanța de judecată.

Suplimentar, în cadrul ședinței publice a CA din 19 aprilie 2024, petiționara Victoria Furtună și-a extins pretențiile inițiale față de furnizorul de servicii media, solicitând retragerea de către CA a licenței de emisie a ÎCS „REFORMA ART” SRL în temeiul art. 27 și 84 din CSMA pentru încălcarea legislației audiovizuale de către serviciul media audiovizual de televiziune „Jurnal TV” în cadrul difuzării programului audiovizual „Secretele Puterii” din 13 martie 2024, și a depus o cerere în acest sens.

În vederea examinării cererii prezentate suplimentar, membrii CA au decis prin consens amânarea examinării subiectului și prelungirea termenului de examinare a petiției dnei Victoria Furtună din 25.03.2024 cu 15 zile lucrătoare, conform art. 83 alin. (4) din CSMA.

Așadar, adițional la cele invocate în petiție, Victoria Furtună mai face trimitere și la alte prevederi din CSMA în privința serviciului media audiovizual de televiziune „Jurnal TV”, și anume:

- art. 11 din CSMA: „*Respectarea drepturilor și libertăților fundamentale*”

(1) *Furnizorii de servicii media și distribuitorii de servicii media respectă drepturile și libertățile fundamentale în cadrul serviciilor media audiovizuale.*

(2) Sunt interzise programele audiovizuale:

a) susceptibile de a propaga, incita, promova sau justifica ura rasială, xenofobia, antisemitismul sau alte forme de ură fondate pe intoleranță sau pe discriminarea pe criterii de sex, de rasă, de naționalitate, de religie, de dizabilitate sau de orientare sexuală;

b) ce diseminează pornografia infantilă;

c) a căror difuzare este interzisă prin Regulamentul privind conținuturile audiovizuale, elaborat și aprobat de către Consiliul Audiovizualului, după consultarea cu furnizorii de servicii media și distribuitorii de servicii media.

(3) Furnizorii de servicii media sunt obligați să respecte legislația cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, precum și dreptul la respectarea și ocrotirea vieții intime, familiale și private.

- art. 17 din CSMA: „Protejarea spațiului audiovizual național”

(1) Frecvențele radio prevăzute pentru furnizarea de servicii media audiovizuale în sistem digital terestru sau în sistem analogic, constituie bun public și sunt utilizate în baza licențelor de emisie eliberate în condițiile legii.

(2) Spațiul audiovizual național este utilizat în condițiile prezentului cod, destinat:

a) să favorizeze libera circulație a informației;

b) să contribuie la asigurarea libertății de exprimare;

c) să contribuie la acoperirea necesităților informaționale sociale;

d) să contribuie la asigurarea integrității profesionale și sociale a furnizorilor de servicii media.

(3) În spațiul audiovizual național este interzisă difuzarea programelor audiovizuale ce constituie discurs care incită la ură, dezinformare, propaganda a agresiunii militare, conținut extremist, conținut cu caracter terorist sau care prezintă o amenințare pentru securitatea națională.

(4) În vederea protejării spațiului audiovizual național și asigurării securității informaționale:

a) furnizorii de servicii media nu vor difuza, iar distribuitorii de servicii media nu vor retransmite programe audiovizuale de televiziune și de radio cu conținut informativ, informativ-analitic, militar și politic care au fost produse în alte state decât statele membre ale Uniunii Europene, Statele Unite ale Americii, Canada și statele care au ratificat Convenția europeană privind televiziunea transfrontalieră, cu excepția filmelor și a emisiunilor de divertisment care nu au un conținut militarist;

b) furnizorii de servicii media nu vor difuza, iar distribuitorii de servicii media nu vor retransmite programe audiovizuale care, indiferent de proveniența lor, justifică războaiele de agresiune, neagă crimele de război și crimele împotriva umanității sau incită la ură.

(5) Consiliul Audiovizualului monitorizează și supraveghează respectarea de către furnizorii de servicii media și distribuitorii de servicii media a prevederilor prezentului cod privind protejarea spațiului audiovizual național și asigurarea securității informaționale, precum și poate institui reglementări și întreprinde măsurile necesare, în limita competențelor, pentru atingerea scopului respectiv.

(6) În vederea securizării spațiului audiovizual național, Consiliul Audiovizualului asigură implementarea măsurilor necesare în condițiile Legii nr. 212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război.

- art. 27 din CSMA: „Retragerea licenței de emisie”

Licența de emisie este retrasă în următoarele cazuri:

a) furnizorul de servicii media notifică Consiliul Audiovizualului despre renunțarea la difuzarea serviciului media audiovizual;

b) furnizorul de servicii media nu a început emisia în termen de 6 luni de la eliberarea licenței de emisie în format analog și de 3 luni - în sistem digital terestru;

c) furnizorul de servicii media nu a plătit taxa pentru licența de emisie, stabilită în conformitate cu Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, după ce a fost avertizat de 2 ori, în scris, de către Consiliul Audiovizualului;

d) furnizorul de servicii media a prezentat Consiliului Audiovizualului informații false, care au condus la încălcarea regimului juridic al proprietății în domeniul serviciilor media audiovizuale;

e) - abrogată;

f) furnizorul de servicii media a încălcat în mod repetat prevederile art. 11 alin. (2) și ale art. 17 din prezentul cod după ce i-au fost aplicate gradual sancțiunile prevăzute la art. 84 alin. (9) din prezentul cod;

g) furnizorul de servicii media a cărui licență de emisie a fost suspendată în conformitate cu art. 84 alin. (10) și (10³) din prezentul cod nu remediază încălcarea pentru care a fost sancționat cu suspendarea și/sau este sancționat mai mult de două ori în decursul a 12 luni de la expirarea sancțiunii de suspendare;

h) furnizorul de servicii media a cărui licență de emisie a fost suspendată în conformitate cu art. 84 alin. (9¹) din prezentul cod nu remediază încălcarea.

- art. 84 alin. (9) din CSMA: Se sancționează cu amendă de la 40 000 de lei la 70 000 de lei furnizorii de servicii media și distribuitorii de servicii media care au încălcat prevederile art. 11 alin. (2) și ale art. 17. Pentru încălcarea repetată a prevederilor respective, amenda constituie de la 70 000 de lei la 10 000 de lei. Retragera licenței de emisie pentru încălcarea prevederilor art. 11 alin. (2) și ale art. 17 se aplică după ce au fost aplicate gradual sancțiunile prevăzute de prezentul alineat.

În temeiul art. 27 și art. 84 din CSMA, petiționara solicită constatarea încălcării legislației în domeniul serviciilor media audiovizuale de către „Jurnal TV” la difuzarea programului audiovizual „Secretele Puterii” din data de 13.03.2024 și sancționarea furnizorului de servicii media ÎCS „REFORMA ART” SRL pentru faptele descrise, prin retragerea licenței de emisie eliberate de autoritatea emitentă.

La cele enunțate de Victoria Furtună, este de menționat faptul că, urmare a efectuării controlului în privința „Jurnal TV” în cadrul programului audiovizual „Secretele Puterii” din 13.03.2024, nu au fost atestate elemente susceptibile de propaga, incita, promova sau justifica ura rasială, xenofobia, antisemitismul, alte forme de ură fondate pe intoleranță sau pe discriminarea pe criterii de sex, de rasă, de naționalitate, de religie, de dizabilitate, de orientare sexuală etc., prevăzute la art. 11 alin. (2) din CSMA.

De asemenea, nu a fost atestată încălcarea art. 17 alin. (3) din CSMA, invocat de petiționară, deoarece nu a fost difuzat discurs de ură sau dezinformare, iar potrivit CSMA noțiunea de dezinformare presupune – *răspândire intenționată, pe orice cale, în spațiul public, a informațiilor al căror caracter fals sau înșelător poate fi verificat și care sunt de natură să dăuneze securității naționale.*

Totodată, de specificat faptul că, în ultimele 12 luni (dar și mai mult), în raport cu serviciul media audiovizual de televiziune „Jurnal TV” nu a fost stabilită încălcarea prevederilor art. 11 alin. (2) și ale art. 17 din CSMA, respectiv furnizorul de servicii media nici nu a fost sancționat.

În acest sens, **art. 27 lit. f) din CSMA**, care prevede că: „*Licența de emisie este retrasă în următoarele cazuri: Furnizorul de servicii media a încălcat în mod repetat prevederile art. 11 alin. (2) și ale art. 17 din prezentul cod după ce i-au fost aplicate gradual sancțiunile prevăzute la art. 84 alin. (9) din prezentul cod*” și **art. 84 alin. (9) din CSMA**, care prevede că: „*Se sancționează cu amendă de la 40 000 de lei la 70 000 de lei furnizorii de servicii media și distribuitorii de servicii media care au încălcat prevederile art. 11 alin. (2) și ale art. 17. Pentru încălcarea repetată a prevederilor respective, amenda constituie de la 70 000 de lei la 10 000 de lei. Retragera licenței de emisie pentru încălcarea prevederilor art. 11 alin. (2) și ale art. 17 se aplică după ce au fost aplicate gradual sancțiunile prevăzute de prezentul alineat*” nu sunt aplicabile în privința „Jurnal TV”, având în vedere faptul că furnizorul de servicii media ÎCS „REFORMA ART” SRL nu a mai fost sancționat pentru încălcarea prevederilor art. 11 alin. (2) și art. 17 din CSMA.

Subsidiar, comunicăm că CA aplică gradual sancțiuni pentru nerespectarea art. 11 alin. (2) și art. 17 din CSMA, în conformitate cu prevederile art. 84 alin. (9) din CSMA. Atunci când se încalcă pentru prima dată art. 11 alin. (2) și art. 17 din CSMA, se aplică sancțiunea cu amendă de la 40 000 de lei la 70 000 de lei, iar în cazul în care, în decurs de 12 luni de la aplicarea sancțiunii, furnizorul de servicii media încalcă în mod repetat aceleași prevederi, atunci CA sancționează cu amendă în mărime de la 70 000 de lei la 100 000 de lei. Dacă furnizorul de servicii media continuă să încalce aceleași prevederi, CA este în drept să retragă licența de emisie pentru încălcarea prevederilor

art. 11 alin. (2) și art. 17 din CSMA, după ce i-au fost aplicate gradual sancțiunile prevăzute la art. 84 alin. (9) din CSMA.

În ședința publică din 26 aprilie 2024, membrii CA au analizat raportul de control și au audiat petiționara, Victoria Furtună, care și-a reiterat pretențiile și argumentele invocate în petiție, precum și solicitarea de atragere la răspundere în corespundere cu legislația în vigoare a furnizorului de servicii media ÎCS „REFORMA ART” SRL, inclusiv prin retragerea licenței de emisie eliberate pentru serviciul media audiovizual de televiziune „Jurnal TV”.

În urma dezbaterilor, membrii CA au constatat că petiția dnei Victoria Furtună f/nr. din 25.03.2024 nu poate fi admisă în partea solicitării suplimentare de retragere a licenței de emisie pentru serviciul media audiovizual de televiziune „Jurnal TV”, având în vedere că o licență de emisie nu se retrage până nu sunt consumate toate treptele de sancționare necesare pentru retragere, iar sancțiunile aplicate, conform prevederilor art. 84 alin. (2) din CSMA, sunt stabilite de CA „individual, în funcție de gravitatea încălcării, de efectele acesteia, precum și de frecvența încălcărilor comise în ultimele 12 luni”.

Totodată, membrii CA și-au expus acordul cu concluziile raportului de control ce relevă încălcarea de către serviciul media audiovizual de televiziune „Jurnal TV” a prevederilor art. 13 alin. (1) lit. b) din CSMA, potrivit cărora: „În virtutea dreptului fundamental la informare, furnizorii de servicii media trebuie să respecte următoarele exigențe: b) să informeze cu privire la un fapt sau un eveniment corect, iar informația să fie verificată și prezentată în mod imparțial și cu bună-credință”, menționând că a fost o reflectare problematică a conținutului audiovizual, atât din perspectiva Codului deontologic al jurnalistului, cât și din perspectiva CSMA, iar rectificarea informațiilor apărute în prima emisiune „Secretele Puterii”, din 13.03.2024, a fost tardivă și a fost difuzată ca urmare a notificării din partea CA și a petiționarei. În acest context, s-a propus sancționarea furnizorului de servicii media ÎCS „REFORMA ART” SRL cu amendă în mărime de 5 000 de lei, în conformitate cu art. 84 alin. (5) lit. k) din CSMA, însă propunerea respectivă nu a întrunit numărul necesar de voturi prevăzut la art. 80 alin. (3) din CSMA, conform căruia CA adoptă decizii cu votul a cel puțin 4 membri, sancțiunea pecuniară fiind considerată de unii membri ai CA o măsură neproportională în cazul dat.

În temeiul prevederilor Codului serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018,

Consiliul Audiovizualului al Republicii Moldova DECIDE:

1. Se ia act de rezultatele controlului serviciului media audiovizual de televiziune „Jurnal TV”.
2. Se admite parțial petiția dnei Victoria Furtună f/nr. din 25.03.2024, în partea ce se referă la constatarea încălcării prevederilor art. 13 alin. (1) lit. b) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018. În partea solicitării suplimentare de retragere a licenței de emisie pentru serviciul media audiovizual de televiziune „Jurnal TV”, petiția se respinge.
3. Prezenta decizie poate fi contestată în ordine de contencios administrativ la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (MD-2068, mun. Chișinău, str. Kiev nr. 3), în termen de 30 de zile din data comunicării acesteia, fără a fi necesară depunerea unei cereri prealabile.
4. Controlul asupra executării prezentei decizii se pune în sarcina Direcției control servicii media audiovizuale.
5. Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării și se publică pe pagina web oficială a Consiliului Audiovizualului.

PREȘEDINTĂ

Liliana VIȚU-EȘANU